

zvezka bodo prejeli brezplačno. Vsak zvezek obsega 10 tiskanih pol okoli 150 strani, celo delo torej bo obsegalo 1800 strani. Ti naročniki imajo nadalje tudi ugodnost, da vse dosedanje knjige Cirilove knjižnice prejmejo s 25% popustom. Poglejte naš oglas na 15. strani: Mi kupimo za vas!

Presenetljive uspehe zdravljenja katarjev dihalnih organov dosežete s pitjem Radenske zdravilne vode s toplim mlekom.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49, telefon št. 2358. Lastnik in vodja: primarij dr. Černič, specialist za kirurgijo. Sanatorij je najmodernejše urejen za operacije in opremljen z zdravilnimi aparati: **višinskim solncem** za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij; **tonizatorjem** za elektriziranje po poškodbah in ohlapelosti čreves; **diatermijo** za električno pregrevanje in električno izžiganje; **žarnico »hala«** za revmatično in druga boleča vnetja; **»enteroclanerjem«** za notranje črevesne kopeli pri zapeki, napihovanju in za splošni telesni podvig. Cene zmerne. 83

Pri poapnenju arterij v možganih in srcu dosežemo pri vsakdanji uporabi male množine **»Franz Josefove«** vode iztrebljenje črevesa brez hudega pritiska. Cenjeni učenci na klinikah za notranjo medicino so dosegli celo pri polustransko ohromelih s **»Franz Josefovo«** vodo najboljše uspehe pri iztrebljanju črevesa. **»Franz Josefova«** grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. 6

Specialist za ženske bolezni in porod dr. Ipvic Benjamin v Mariboru zopet ordinira v svojem sanatoriju pod piramidnim gričkom onstran Tomšičevega drevoreda, čisto na koncu Prešernove ulice, ki se odcepi med hiš. št. 7 in 11 Aleksandrove ceste (pri trgovini Turad). 187

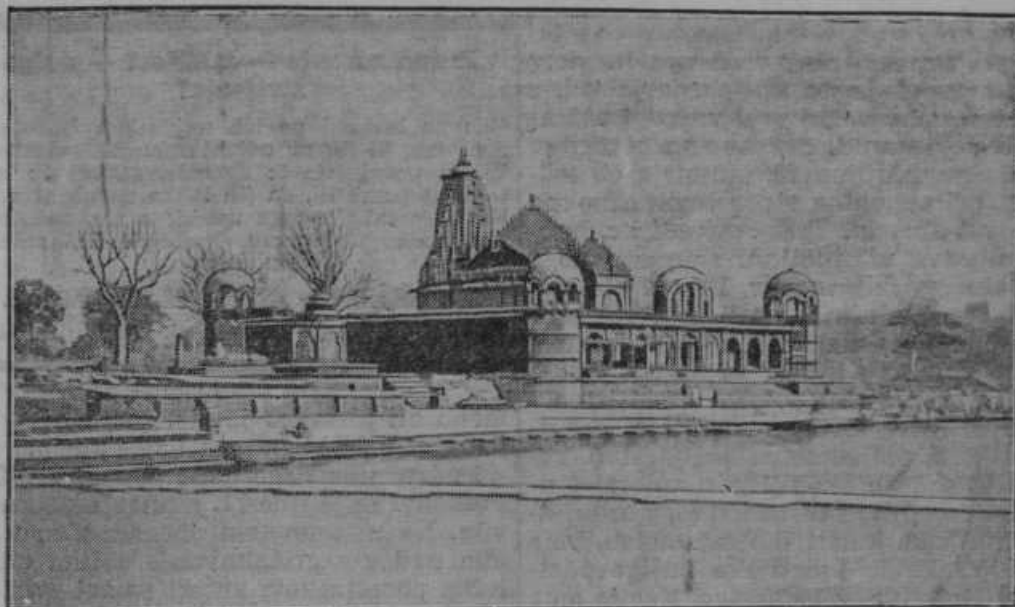
Skrivalnica v »Naših slikah.« Obrni sliko na desno. Glava lovca se pokaže v vejah drevesa.

*

Pod carjem in danes.

Pred vojno, ko je vladal majko Rusijo car in caristi, so se pojavljale tam kaj razven velikih revolucij, ki so vzbujale svetovno pozornost, tudi pogostoma in v presledkih manjši uporji ter štrajki, ki so ostali neopaženi od zunanjega sveta.

Leta 1912 se je zgodil slučaj, ki je obrnil oči celega sveta na Rusijo in kričal, da je tamkaj marsikaj gnilega in posebno še med vojno mornarico. V Sebastopolu, glavni vojni luki črnomoškega ruskega brodovja, se je bilo zgodilo nekaj groznega: Na veliki bojni ladiji »Knez Potemkin« je došlo lepega dne do splošnega upora po-

Indijski tempelj pri mestu Poona, kjer so bili zadnji krvavi izgredi proti Angležem. Uporniki so ubili policista in štiri ubijalci so bili takoj obešeni pred templjom.

morščakov. Moštvo je oficirje deloma pobilo, deloma zaklenilo v kabine. Uporniki so razobesili na ladji rdečo zastavo, zapustili luko, se pojavili v drugih ruskih pristaniščih, kjer so poskušali razširiti upor. Nekaj dni so se vozili brez pravega cilja okrog po Črnem morju. Slednjič jim je zmanjkalo vode ter drugih zalog in so se morali zateči v rumunsko luko. Rumunija je uporno rusko ladjo pridržala, dokler se ni pripeljalo po njo carju zvesto ostalo brodovje. Uporne mornarje, kolikor jih ni pobegnilo ob priliki pristanka v Rumuniji, so postavili pred vojno sodišče, ki je opravilo temeljito svoj krvniški posel. Celi svet je imel ob tej priliki priložnost, da je lahko spoznal, kako žalostne razmere so vladale tedaj v ruski mornarici.

Slučaj »Potemkina« ni ostal znamenit le v zgodovini uporov, ampak so ga še posebno sovjeti proslavljali kot znamenje ter naznanilo velike revolucije. Ko so pričeli sovjeti v inozemstvu se posluževati filma kot razširjevalno sredstvo svojih načrtov, je bil baš upor na »Potemkinu« oni čin, ki je bil ovekovečen v filmu. V vsaki ruski vasi, v vsaki vojašnici, na vsaki ladji so proizvajali ta film, da bi pokazali javnosti, kako nekaj groznega se je dogajalo v Rusiji, ko je stiskal ljudstvo car in kako so si skušali tlačiti pod caristi izvojevati svobodo.

In kjer je bil film »Potemkin« prikazan, je tudi dosegel svoj namen.

Kaj pa smo čuli zadnji čas iz sovjetske Rusije? Čudno poročilo nas je presenetilo baš iz Sebastopola. Na sovjetski križarki »Profintern« se je uprla moštvo. Uporniki so se podali na morje, moralo jih je premagati ter ukrotiti boljševizmu zvesto brodovje. Upornike so postavili pred vojno sodišče, ki je opravilo svoj krvavi posel s tem, da je pustilo ustreliti 22 mornarjev. To se je zgodilo koncem decembra 1930.

Kako se ujema krvavi obračun sovjetov s filmom »Potemkin«? Hudobni caristi so že davno poklani ali pregnani, in zaželjena prostost je že zakrila tla nad Rusijo. Zakaj so se uprli koncem leta 1930 pomorščaki na »Profintern« za las tako kakor na »Potemkinu« leta 1912? Mar li niso prevečkrat videli film »Potemkin«? Najbrž je bil ta najnovejši upor poziv na bližnjo revolucijo. Je že nova prostost na pohodu. Vedi Bog — ali, ker je Bog tudi že progan iz ruskega boljševiškega raja, bo znal Lenin, če bodo sovjeti velikanskemu filmu »Potemkin« postavili ob stran ravnotako znameniti in pomenljivi »Profintern«-film.

*

OBRIŠITE PRAH!

V javnosti se splošno govori, da baje na ljubljanskem kolodvoru leži devet cistern brezdomovinskega vina, ki je prišlo iz Italije. Govori se, da o tem vinu že razpravlja ocenjevalni odbor vin za dravsko banovino v Mariboru. Vsa vinska panoga osobito dravske banovine, ki preživlja najbolj občutno vinsko krizo, čaka nestrpno in z največjo napetostjo na končen izid, kaj se bo s tem vinom zgodilo.

Šesttedenski kmetijski tečaj v dravograjskem okraju. Kakor lansko le-

Italijanski kapitan Boer in poročnik Barbicinti, ki sta smrtno ponesrečila na letu italijanskih vojni letal iz Italije v Brazilijo.

to, se vrši tudi v tekočem letu šestdeski zimski tečaj v okraju in sicer od 20. januarja do 22. februarja t. l. z razliko, da se tečaj vrši v drugi občini to je v Vuhredu. Slavnostna otvoritev tečaja se vrši dne 20. januarja ob točno 2. uri popoldne v prostorih osnovne šole v Vuhredu. Tečaj priredi kr. banškotna uprava v Ljubljani sporazumno s sreskim načelstvom v Prevaljah, odnosno pristojnim kmetijskim referentom, na podlagi zakona o pospeševanju kmetijstva. Na tečaju se bo poučevalo sledeče predmete: položaj kmetijstva v okraju, travništvo, prašičjereja, perutninarstvo, poljedelstvo, sadjarstvo, zatiranje sadnih škodljivcev, uporaba umetnih gnojil, zadrugištvo, gozdarstvo, higijena, kmetijsko računstvo, kmetijski zakoni, kmetijsko knjigovodstvo, vrtnarstvo, čebelarstvo. Ker je omejeni tečaj velikega gospodarskega pomena, je želeli, da bo s strani kmetijskega prebivalstva iz vseh bližnjih občin obisk zadosten. Obisk tečaja se priporoča tudi gospodinjam in dekletom, ker so gotove ure tudi posvečene gospodinjstvu; kar je razvidno iz načrta, ki je na vpogled pri županstvu, odnosno pri šolskem vodstvu. Da bo uspeh popoln, se priporoča vstrajen obisk vseh predmetov tečaja.

Kmetijsko poučno predavanje v Laporju. Dne 11. t. m. je imel poučni govor gospod Koželj kot učitelj za uničevanje sadnih škodljivcev. Povdarjal je, da je naj postane vsak kmet član kmetijske podružnice. Kateri še niso člani, se pač naj takoj vpišejo pri podružnici v dotični župniji, kjer kmet. podružnica že obstoji. Če še pa podružnice ni, jo morate čimprej ustanoviti. Javiti je treba samo Kmetijski družbi v Ljubljano, ona bo hitro potrebno oskrbela. Resnično dejstvo je, če se naš kmečki stan, ki je v naši državi v ogrožni večini, ne organizira, zaman pričakuje napredka. Govornik je navduševal navzoče za živinorejo ter sadjarstvo. Povdarjal je tudi, da mnoge gospodinje pač vedno premalo pazijo na izbiro plemenskih svinj. Plemenitev v krvnem sorodstvu je glavna napaka slabega razvoja v svinjereji.

Občni zbor podružnice Marenberg Sadjarskega in vrtnarskega društva je imela dne 6. t. m. v Vuhredu svoj šesti redni občni zbor s poučnimi predavanji o sadjarstvu. Navzoči se zahvaljujejo vsem predavateljem za njihov trud in skrb glede sadjarstva, posebno pa so različne v to stroko spadajoče prireditve, ter želimo še več enakih. Želeli bi bilo drugič mnogo več zanimanja za take prekoristne kmetijske prireditve!

Podružnica Ormož Sadjarskega in vrtnarskega društva si je v svrhu povzga sadnih nasadov v okraju nadela nalogo, poleg pravilne izbire sadnih sort in precepljanja starejših dreves, z lastnimi sredstvi organizirati poskušnjo s trikratnim letnim škropljenjem sadnega drevja proti črvičnosti in krastavosti sadja. Ker se obeta letos sadna letina, se pozivljajo vsi skrbni lastniki sadovnjakov, kateri žele dati svoje drevje precepiti in škropiti, da se temu društvu v teku tega meseca usli-

Trdno zdravje — mladost — dolgo življenje!

Kdo ne hrepeni po teh najdražjih človeških dobrotah, ki jih ne odtehta nobeno bogastvo? Vi, ki posedujete te zaklade, ali ste že karkrat pomislili, da jih lahko naenkrat zgubite? Ne čakajte tega usodnega trenutka, bodite vedno na oprezu. Najboljši Vaš zaščitnik je

RADENSKA ZDRAVILNA VODA.

Pijte jo redno vsak dan! 1441

meno ali pismeno javijo. Prijave sprejema gospod blagajnik Lašič Josip.

Podružnica Kmetijske družbe za Zg. Polskavi se je dne 11. januarja ustanovila. Na ustanovnem občnem zboru je bila nad vse pričakovane obilna udeležba posestnikov, kateri so vsi pristopili kot člani in jih še sledi mnogo. — Gospoda Vinko Gornjak in živinozdravnik Ivan Zemljič, oboje iz Slov. Bistrice, sta v stvarnih izvajanjih bodrila vse navzoče in tako v glavnem pripomogla do lepega uspeha.

Občni zbor Odseka za perutninarstvo Kmetijske družbe v Ljubljani. Z ozirom na okolnost, da se nahaja večina članov odseka v bivši mariborski oblasti, se je določilo, da se vrši občni zbor odseka v Celju, in sicer na Svecnico dne 2. februarja 1931 točno ob 10. uri popoldne v hotelu »Evropa«.

Dražba kož divjadi se vrši nepreklicno dne 26. t. m. na velesejmu v Ljub-

Nekaj Vam manjka v Vašem žepu.

dokler nimate v njem koledarja, ki bo vaš svetovalec in zbiratelj vseh zadev, ki si jih je treba zapomniti tekom leta. Naročite si pravočasno koledar s sliko:

To je koledar za kmeta! Vse, kar kmet potrebuje, da si zapiše, vse bo lahko tu vpisal. Gospodarskih nasvetov ter dobrih strokovnih člankov je veliko. Oblika lepa, koledar je vezan v celo platno, ima žepič za denar in sponko za svinčnik. Stane 10 Din in se naroča v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

ljani. Vsi posestniki divjih kož naj pošljejo svoje blago nemudoma na naslov: »Divja koža«, Ljubljana, velesejem. — Kot kupci so se napovedale mnoge inozemske tvrdke. Čim več blaga bo zbrane in čim boljše bo povprečna kakovost kož, tem višje cene se bodo mogle doseči.

Deske, štuke, štafelne, late, lepe krajnika in vinogradno kolje prodaja Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25.

*

Kuluk v dravski banovini.

Ban dr. Drago Marušič je podpisal dne 20. decembra 1930 pravilnik o uporabi ljudskega dela za gradnjo in vzdrževanje nedržavnih cest v dravski banovini. »Službeni list« kr. banske uprave dravske banovine v Ljubljani je dne 8. januarja 1931 ta pravilnik objavil in s tem dnem je ta pravilnik, ki ga je notranje ministrstvo sporazumno z ministrstvom za gradbo 10. decembra 1930 odobrilo, stopil v veljavo ter dobil obvezno moč.

Kdo in kako je obvezan za ljudsko delo?

Banovinske in dovozne ceste k železniškim postajam se grade in vzdržujejo s prispevki banovine, cestnih okrajev in iz posebnih virov; občinske ceste pa z občinskimi sredstvi, to je z dohodki letnega proračuna, dohodki občinskih podjetij in naprav ter iz posebnih virov. Kolikor označeni dohodki ne bi zadoštovali, se mora uporabiti ljudsko delo po določilih zakona o samoupravnih cestah in po določilih tega pravilnika.

Temu osebnemu delu so zavezani vsi za delo sposobni moški prebivalci od polnih 18 do polnih 55 let starosti. Obveznost osebnega dela se lahko odkupi s plačilom ustreznega delavske dneve po določilih tega pravilnika. To odkupnino morajo ne glede na spol, starost in delovno sposobnost plačati tudi vsi davčni obvezanci, ki sicer ne spadajo pod obveznost osebnega dela, če plačajo nad 100 Din neposrednega davka. Te obveznosti osebnega dela, odnosno plačevanja odkupnine so oproščeni dijaki do 24 let (če ne plačujejo več kot 100 Din davka), dalje vojni invalidi, ki jim je invalidnina edini dohodek, redovne osebe, ki nimajo nikakršne plače, niti imetja, niti dohodka, ter kulturne in humane ustanove, ki jih te obveznosti oprosti gradbeno ministrstvo.

Vsi državni civilni in vojaški uslužbenci — razven podčastnikov, redovov in orožnikov — občinski uradniki in uslužbenci in upokojenci plačujejo osebno delo v denarju v znesku tridnevne osnovne in položajne plače, odnosno pokojnine ne glede na spol, starost in značaj. Vsi ostali državni civilni in vojaški, banovinski in občinski uslužbenci, kakor tudi duhovniške osebe, pogodbeni uslužbenci in dnevnicarji, ki nimajo osnovne in položajne plače in dobivajo svoje prejemke ločeno kot sistematizirano plačo in draginjsko doklado ali stanarino, plačujejo osebno delo v denarju v znesku tridnevne plače brez ozira na draginjsko doklado in stanarino.

Zavezanci, čijih imovina ali podjetje se nahaja v več občinah, so obremenjeni z delovno obveznostjo, ki ustreza njih neposrednemu davku, v vsaki občini posebe. Osebno delo za občinske ceste pa opravljajo samo v občini, kjer trajno prebivajo. Banke, hranilnice ter posojilnice, delniške družbe, podjetja in druge pridobitne ustanove in naprave, kakor tudi njih osebje plačujejo odkupnino za osebno delo po čl. 40 in 41 zakona o samoupravnih cestah.

Zavezanci za ljudsko delo, ki imajo tovarno vozilo ali tovarno motorno vozilo, morajo priti na poziv oblasti na delo s sposobnim vozilom in porabno vprežno živino. Od navadnega vozila se računa ena dnina za tri delavske dneve, od tovarnega motornega vozila pa za šest dni.

Zavezanec, pozvan na delo, mora prinesiti s seboj potrebno hrano in orodje, ki ga prebivalstvo vobče uporablja, to je lopato, motiko, kramp, sekiro in slično. Oni zavezanci, ki izvršujejo obveznost z vozilom, morajo prinesiti s seboj tudi krmo za vprežno živino, odnošen bencin in mazilo za motorno vozilo. V nasprotnem primeru se odziv na delo ne računa za izpolnitev obveznosti.

Gradnja in vzdrževanje javnih nedržavnih cest z ljudskim delom se vrši praviloma dvakrat na leto, po možnosti tedaj, ko je prebivalstvo najmanj zaposleno s poljskimi deli, to je v mesecu marcu in novembru, drugače pa le, če je promet prekinjen zaradi elementarnih neizgod.

Vsako leto do dne 25. februarja mora zakoniti zavezanec prijaviti pristojni občinski upravi, da li hoče svojo obveznost za nedržavne ceste odslužiti ali odkupiti, ako ima pravico do odkupa. Cestna obveznost, pretvorjena v denar, se mora plačati najdalje do 1. oktobra vsakega leta.

Odmera delovne obveznosti in odkupnine.

Obvezno ljudsko delo, odnosno odkupnina zanj se odreja v enem letu praviloma največ za tri enote pri banovinskih cestah in za tri enote pri občinskih cestah. Za odmero delovne obveznosti, odnosno odkupnine se računa na enoto pri osebah, ki plačujejo neposrednega davka

do Din	dni dela
" 200	1
" 500	2
" 900	3
" 1.400	4
" 2.000	5
" 2.700	6
" 3.500	7
" 4.400	8
" 5.400	9
" 6.600	10
" 8.000	11
" 10.000	12

pri osebah, ki plačujejo nad 10.000 Din neposrednega davka, pa za vsakih nadaljnjih 3000 Din po en dan več dela.

Občinske uprave so dolžne sestaviti, odnosno dopolniti najdalje do 31. januarja vsakega leta seznamke zavezancev za ljudsko delo, in sicer ločeno za osebe, ki delajo same ali po namestniku, z navadnim ali motornim vozilom, ter ločeno za osebe, ki plačujejo svojo obveznost v denarju. Seznamki morajo biti se stavljeni v trojnih enakih izvodih in sicer ločeno za banovinske in ločeno za občinske ceste. Seznamke o obvezni odkupnini državnih, banovinskih in občinskih uslužbencev se stavljaajo pristojni uradi.

Pobiranje odkupnine za ljudsko delo.

Odkupnino za banovinske ceste pobirajo pristojne davčne uprave, odkupnino za delo na občinskih cestah pa odmerjajo in pobirajo občinske uprave v lastnem področju. Odkupnino državnih, banovinskih in občinskih uslužbencev pobirajo izplačujoče blagajne ter pošiljajo 50 odstotkov nabranih zneskov upravi občine, na čije ozemlje so pobrani, 50 odst. pa banski upravi. Za odmero odkupnine se jemlje kot enota povprečna dnina navadnega delavca v znesku 20 Din, ki pa jo ban lahko ob izpremenjenih razmerah na delovnem trgu primerno zviša ali zniža.

Zavezanci, ki niso odkupili svoje obveznosti ali ki niso prišli na delo, odnosno poslali sposobnega namestnika, se privedejo na delo prisilno ter se vrhu tega kaznujejo z zaporom 7 dni. Enako se kaznujejo zavezanci, ki nočejo delati po odredbi nadzornega organa. Izterjavo in kazen izreka na predlog cestne uprave obče upravno oblastno I. stopnje.

Obveznosti za leto 1930.

Za leto 1930 se uporabi ljudsko delo v treh enotah za banovinske in v treh enotah za občinske ceste. Seznam zavezancev je sestavljen v roku 14 dni po razglasitvi pravilnika v »Službenem listu«. Do označenega roka morajo zavezanci prijaviti pristojnim občinskim upravam, da li hočejo svojo obveznost odslužiti ali odkupiti. Ako bi se ljudsko delo ne moglo izvesti v polnem obsegu do konca leta 1930, se nadaljuje v letu 1931.

S pravilnikom na osnovi zakona o cestah odrejeni kuluk se bo samoposebi pretvoril v nov splošni banovinski cestni davek v obliki

doklade na neposredne davke. Svojo obveznost z dejanskim delom bo vršilo le primeroma majhno število zavezancev. Način našega kmetijskega gospodarstva je takšen, da hode redkokateri kmeti mogel 12, 18 ali celo 24 dni v letu živovati za kuluk. Moral se bo torej odkupiti. Pri kmetu, ki plačuje n. pr. 510 Din neposrednega davka, bo znašala odkupnina po tem pravilniku 360 Din. Slično je tudi z delavcem, malim obrtnikom in uslužbencem. V Sloveniji je, kakor se računa, nekako 300 tisoč zavezancev za osebno delo, kar znaša po najnižji osnovi 6 dni 1 milijon 800.000 dni osebne dela; če se jih odkupi polovica zavezancev, znaša to 18 milijonov.

*

Vprašanja in odgovori.

I. R. v S.

Ali pivovarne uporabljajo naš ječmen ali kateri drugi? In če bi se ta ječmen, ki ga pivovarne uporabljajo, dal pri nas pridelovati? Odgovor.

Vaše vprašanje kaže, da ste zelo dober in previdaren gospodar. Med tem, ko naš kmet ne more prodati svojih pridelkov, je pa res, da pivovarne ječmen za pivo uvažajo iz drugih držav. Ta ječmen za pivo je sicer posebne vrste ali vsejedno bi pri nas uspeval ravnotako kakor sedanjí ječmen uspeva. Ministrstvo kmetijstva je že tudi sklicalo sestanek, kjer bodo sestavljena in nato objavljena navodila za sejanje takega ječmena.

F. H. v D. R.

Vprašujete, kako je treba delati s shranjevanjem žuželk, da bi si napravili zbirko.

Stopite v domačo šolo, kjer boste gotovo našli že take zbirke, da se boste poučili, kako se to napravi.

M. A. R.

Vaše vprašanje glede Kristusove podobe je tako, da sami vidite, kako nastopajo agenti, kako si izmišljajo najbolj neumne stvari, da samo da bi svoje podobe prodali. V takih rečeh opozorite domačega dušnega pastirja, da bo ljudi opozoril pred takimi agenti. Povenam vam tudi to, da agenti ne smejo po hišah prodajati. Če vas agenti nadlegujejo, jih resno zavrnite in če ne dajo miru, pa jih naznačite orožništvu.

Januš Golec:

Guzaj.

Kako hitro mu je minil popoldne ob čebljanju žene, ki je bila moževa zaupnica in ena od taistih, ki ne uprašajo: ali pelje pot naravnost po cesti, ali za ovinki, ali navkreber ali navzdol. Glavno jej je bil zaslužek tudi od sumljivih ljudi, da so le plačali v gotovini in boljše nego oni, ki životarijo od žuljavih rok. Še z dobro večerjo mu je postregla in ga lepo povabila v štibele, ki bo odslej njegov, kedarkoli in ob katerikoli uri se bo vrnil.

In zopet je spal trdno, mirno in dolgo v zimsko jutro. Še le pri zajutreku mu je razkladal Drobne, kaj je slišal in kaj nakupil. V trgu že znajo, da je pobegnil iz zapora, vendar vse z žandarmerijo vreč je uverjeno, da se je odpejil z železnico v Dalmacijo — sploh na jug, od-

4 koder ga bo ponesla ladja v Ameriko, kjer ne izprašujejo, kaj je komu prisodila celjska porota. Mnogo šentjurčanov je bilo pri porotni obravnavi. Ti so že bili po razsodbi uverjeni o njegovih nedolžnosti, sedaj so uprav veseli, da se mu je posrečil pobeg brez poboja kaknega paznika — da, celo brez vsakega najmanjšega nasilja. On je prepričan, da niso bili orožniki niti pri njegovih starših, ker se jim ne mudi v trdni veri, da je ubral kot bivši žandar pot preko morja, kjer veljata le delo ter zaslužek in ne preteklost. Nakupil mu je blaga za par oblek, katere je pustil umeriti po svoji velikosti, sta vendar približno enake postave. Kakor je naročil sam, bo obleka lovskega priroja, zelo pogostoma se menjajoči logarji ter lovski pazniki raznih graščin so večkratna prikazen po teh krajih, kjer je srečanje s puško preko rame nekaj vsakdanjega. Puško in revolver mu posodi on, nekaj boljšega dobi le v Celju in za take posebnosti je še časa dovolj.

Guzaj je imel do preobleke v lovca in gozdarskega paznika časa dovolj, da je hodil in se

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, uradce, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskavice v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Cekov. račun št. 10 602

Telefon interurb. št. 2115

J. R. v A.

V mali sodček vina mi je padel sršen in v njem poginil. Ali je sedaj vino pokvarjeno, ker je sršen strupen?

Odgovor.

Sršen ima sicer strup, ki pri piku povzroči otekline. Drugače pa ni tako strupen, da bi se po njem vino zastrupilo. Poznamo ljudi, ki bi imela poguma dovolj, izpiti kozarec vina s sršenom vred.

F. O. v O.

Kupil sem sto litrov vina za domačo uporabo. Plačati pa sem moral 250 Din od litra trošarine. Ali je to prav? Ali ni to za kmeta pretežko breme?

Odgovor.

Financar vam je pravilno zaračunal: za drčavo 50 par, za banovino 1 Din in za občino 1 Din. Tudi je po zakonu, da morate za domačo uporabo plačati trošarino. Da je to breme za kmeta, je res. Kmetška zveza je na zadnjem občnem zboru tudi sklenila od vlade zahtevati opustitev trošarine na vino, ki ga kmet kupi od kmeta za domačo uporabo. Če bo uspelo, se ne ve.

J. M. v S. g.

Kakšna toplota je pozimi potrebna za rejo kuncev, ali smejo biti na prostem?

Odgovor.

Zadovoljiv odgovor na Vaše vprašanje bi bil preobširen. Najbolje se podučite o vsem potrebnem iz knjižice »Reja domačih zajcev«, ki se dobi v knjigarni sv. Cirila v Mariboru in stane 10 Din.

A. F. v L.

Moji 5 mesecev stari prešiči slabo rastejo. Pri enem, ki sem ga zaklal, sem našel polno glist, kako naj odpravim gliste pri prešičih?

Odgovor.

Domača sredstva za odpravo glist pri prašičih so: kisló mleko, s'ro'ka, kisló zelje, redkev, želod, divji kostanj, česnova voda in kumarce. Pokladajte par dni navedeno, dajte pa prav malo druge hrane. Močnejša sredstva predpiše živinozdravnik.

J. Č. v P.

Moje svinje po vsaki jedi močno kašljajo, kar jih ovira v rasti. Prosim za nasvet!

Odgovor.

Če je kašlju kriv prehlad, preneha v toplém hlevu v nekaj tednih sam ob sebi. Dolgo trajajoč kašelj je pa opasen, ker je največ-

krat predhodnik jetike ali celo svinjske kuže. Kašljajoče svinje je najbolje spraviti kar kmalu iz hleva, opitati in zaklati, ker če se bolezzen razvije, ni pomoči.

M. J. v V.

Ali bodo državne trsnice v Mariboru in Kapeli oddajale trsnice in po kaki ceni?

Odgovor.

Na telefonično vprašanje so odgovorili iz vinarske šole, da je sedaj že vsa zaloga trt rezervirana in ne sprejemajo več naročil. Trsnica v Kapeli je samostojna in je treba vprašati direktno.

Red in snaga v stanovanju.

Red naj vlada v celi hiši. Prestiljaj in prezračuj postelje, da se ne zaredijo bolhe, stenice ali celo še drugi mrčes, ki jemlje počitka potrebnemu sladko spanje. Pometaj dnevno tla z mokro metlo, umivaj jih vsaki teden z vročim lugom, da zatreš zalego te nadležne goljuzi. Vsega usmiljenja vredni so ljudje in posebno otroci, ki trpijo vsled nesnažnosti gospodinje ter nosijo na svojem od mrčesa opikanem telesu od nesnage poštrkano obleko, katero so si nadejali novo in je ne odložijo prej, ko pade kot cunja sama s telesa. Vse to je verna slika nesnažne in nemarne gospodinje.

Morda bo kdo ugovarjal, da ne morejo biti vsi in vse kakor iz škatljice, ker je marsičemu kriva revščina. — Drage bralke! Ta pa ne drži. Voda, ki je glavni pripomoček snage, ne stane niti ficka in je le volje in pridna roka potrebna, da se nesnaga odstrani. Videla sem starega berača brez strehe in svojcev, ki je redno opral svojo edino srajco pri potoku. Ta revež, ki je prosjačil od hiše do hiše, je imel pač čut za snago tudi v svoji revščini. Poznam pa žalibog tudi gospodinjo, ki ima polne kleti pijače in polne žitnice, pa se

hujše boji vode kakor — peklenšček križa.

Red in snaga pri živini.

Sedaj pa še nekaj! Poglejmo živino, katera neki boljše uspeva: ali ona, ki stoji ob obilni dobri krmi do kolena v brozgi in se reva nima kam vleči na suho, ali druga, ki počiva na suhem ter zadovoljno prežvekuje svoj odmerjeni delež. In prešič, ki je toliko razupit kot nesnažna žival! Ali se redi v mokrem, nesnažnem hlevu in žre slastno iz zanemarjenega skisanega korita? Kaj pa kokoške, ki spijo v umazanem prostoru poln mrčesa? Mršave se obirajo in otresavajo svojih mučiteljev, nobenega veselja nimajo za iskanje hrane in pravega teka ni najti pri njih. In posledice: Jajc. ne neso, zredijo se tudi ne. Torej nima gospodinja od njih prav nobenega dobička.

Red in snaga sta torej nekaj tako važnega, da se ne smeta pogrešati v prav nobenem gospodarstvu. Brez njih ni domačnosti, ni zadovoljstva, ni veselja in ne prikupljivosti. Snaga in red pomagata v prvi vrsti varčevati ter sta koristna zdravju in imetju. Marsikatera gospodinja bo rekla: No, to, kar sem danes brala, se pa mene ne tiče! Mi pa pravimo: Hvala Bogu, da se tebe ne tiče! Želimo samo, da bi vse gospodinje lahko tako rekle.

Tančična pečenka.

Sveža svinjska riba se razreže na 1 do 2 pedi dolge kose, na vsako stran teh kosov pa položimo po par zrn čelga popra, na male koščke raztrgani lorberjev list, po en tanki kolešček limone, ter potrosimo s ščepom razdrobljenega timijana. Vsak kos mesa povijemo od vseh strani v tančico (rečico). Predno damo meso peč, ga solimo.

Madeži.

Petrolej odstranimo bodisi iz obleke, lesa ali kjerkoli zelo enostavno z milom in mrzlo vodo. Ne uporabljaj pa tople vode, ker se potem petrolej le maže in ga zelo težko izmijemo.

Vsak mesec Din 13:-

bo plačal vsak kdor hoče
brati zanimive spise

KARL MAYA

ki bodo za jesen in zimo
izhajali vsak mesec
en velezanimiv zvezek

po Din 13:-

Naročajte

v Tiskarni sv. Cirila,
Maribor, Koroška 5

razgledoval po dnevu po okolici, katero mu je bil razkazal Drobne kar z zamahljajji z roko. Na novem domu je imel priliko, da je spoznal sosede ter tujce, ki so se oglašali pri Drobnetu in popivali ter kvartali večkrat pozno v noč.

Ko je bil lovec s krivcem za klobukom, s torbo ob strani in s puško preko rame, se je upal v Loko pri Žusmu, na Prevorje, Planino, Zagorje in celo v Podčetrtku ob Sotli je že bil. Govoril je narečno slovenščino s prostaki, se zabaval z na pol gospodo v gladki nemščini in kmalu je bil dobrodošla osebnost v vseh krajih, ktere je gledal z vrha Košence od Drobnetu. Mešetarjem je plačeval po krčmah, steklarji v Loki so ga poznali, da ne drži z gospodo in rudarji v železokopu pri Devici Mariji na Pesku med Podčetrtkom in Olimjem so prisegali nanj kot gospoda, ki ima odprto srce ter žep tudi za onega, ki ruje kot krt pod zemljo, a ne zasluži toliko, da bi preživel sebe z družino vred. Kočarji so kar strmeli vanj, kadar jim je razkladal kot — graščinski nameščenec, da je lov prav za prav

prost. Srna in zajec sta danes tu, jutri tam in lastnik jima je Bog in oni, ki se sreča z njima z dobro pomerjeno puško. Graščina ima zemlje, da ne ve kam z njo. Zakaj ne dati revežem vsaj nekaj od preobilice. Dračje je itak prosto po graščinskih šumah, zakaj bi ne bilo tudi listje in bukovje, ki prepireva od starosti, veter ga podira in trohni v nepreglednih množinah ne le po nedostopnih grabah ter kotanjah, ampak tudi ob lepo pristopnih potih, stezah in kolovozih.

O čemur je Guzajev Francuh sanjal pri prvem pogledu s Košanskega grebena, to je tudi postal v kratkem času: čislán od nadute gospodske nemškutarije, ker je z njo nemškutaril; ljubljeneec vseh tlačanih ter potrebnih, ker je potrjeval svoj nauk o enakopravnosti, pravičnosti ter vsaj delnem izenačenju premoženja s plačevanjem po zakonitih in tudi dobro obiskanih javnih gostilnah ob glavnih cestah. Ljudje so bili veseli ter navdušeni, ako se jim je ponudila prilika, da so se sestali z graščinskim gospodom, ki je govoril na glas, o čemur so razmišljali oni